

ԲԱՐԲԱՌԱՅԻՆ ՀԱՄԱԴՐԱԿԱՆ ԲԱՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԱՐՑԱՆԻ ԳՐՈՂՆԵՐԻ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ⁴²

ՌԵՆԱ ՄՈՎՍԵՅԱՆ

Բանալի բառեր: Բառապաշար, բառակազմական կաղապար, լեզվի ինքնա-կատարելագործում, բարբառային, ձևույթ, բառակազմական բարբառայնություն, համադրական բարդություն, հողակապավոր, անհողակապ, գրականացում, գեղարվեստական գրականություն, բներանգ:

Բառային կազմի հարստացումը կատարվում է ներքին և արտաքին միջոցների հաշվին ու համապատասխանաբար պայմանավորված է ներլեզվական և արտալեզվական գործոններով: Բնականաբար, լեզուն հարուստ ու կենսունակ է և կատարելագործվում է առավելապես այն դեպքում, երբ գործառնապես ակտիվ է բառապաշարի զարգացման ներլեզվական գործոնը, այսինքն՝ լեզվի բառակազմական կաղապարները կենսունակ են: Այդ կենսունակությունը նպաստում է լեզվի ինքնակատարելագործման հնարավորությունների զարգացմանը:

Հայերենում, անշուշտ, նաև բարբառներում բառակազմական կաղապարները շատ կենսունակ են և ունեն գործառնական մեծ ակտիվություն:

Բարբառին հատուկ բառակազմական կաղապարով և բարբառային ձևույթներով կազմված բաղադրյալ բառերը բառակազմական բարբառայնություններ են, որոնք մի շարք կողմերով արտացոլում են բարբառի կյանքն ու նրա կրած տեղաշարժերը, որովհետև բարդությունները՝ «իբրև ինքնուրույն ու անկախ իմաստային միավորներ, սերտորեն ու անմիջականորեն առնչվում, կապվում են լեզվի քերականական կառուցվածքի, մասնավորապես՝ սովորական շարահյուսական կապակցությունների հետ և ծագելով դրանից՝ բարդ ու բազմազան հարաբերություն են արտահայտում» [1]:

Արցախի գրողները, օգտվելով ժողովրդական լեզվի ու բարբառների հարուստ բառազանձից, իրենց ստեղծագործություններում օգտագործել են բազմաթիվ բարբառային բարդություններ: Նրանց ստեղծագործություններում ուշագրավ է համադրական բարդությունների իմաստագործառնությունը: Անշուշտ, դրանք իրենց թվակազմով զիջում են հարադրական բարդություններին, բայց և խնդրո առարկա ստեղծագործություններում հաճախադեպ են և իմաստային կշռով էլ նշանավորվում են: Համադրական բարդությունների ընդհանուր հայերենյան բոլոր կաղապարներն առկա են բարբառում: Հատկանշելի է, որ այդ միավորների մի մասը գրական տարբերակում կայունանալու միտում ունի, և այսօրինակ գործածությունները նպաստում են նրանց՝ բարբառայնության իրենց տարածքի ճեղքմանն ու գրական տարբերակում լիարժեքորեն գոյություն ունենալուն: Կարծում ենք՝ գրականանալու և գրական լեզվում կայունանալու հեռանկար ունեն հետևյալ համադրական բարդությունները՝ **նագլուտուզ, ծակուծուկ, ազգուտակ, բրդաճանձ, թամբախուրջին, դիսկոդիսկացնել, չոռուցավ, չենուչում, քոքռալ, հոհոալ, չախկաչուխկ, շենամեջ** և այլն: Այդ մտածումի հիմնավորումը նրանց հաճախական կիրառությունն է և բարբառային ընդհանրական նկարագիրը: Ինչպես՝

Սա կնկա նագլուտուզ է,-մտածեց Վանյանը [2]: Նիկոլը հիմա էլ իտալական կինոյից փախցրած խոսքը դերասանի հանգով ասաց ու հռհռազ դաժան ու անհոգի [3]: Փողոցից փողոց ման է գալիս, որ տների ծակուծուկներում մկնդեղ դնի [4]: Իսկ դու պատկերացրու՝ կեսգիշեր, ամայի փողոց, թիթեղյա բանկաների չախկաչուխկ [5]: Չո-

^{42 42} Հոդվածն ընդունվել է 15.02.2018:

Հոդվածը տպագրության է երաշխավորել ՄՄՀ հայոց լեզվի և գրականության ամբիոնը:

ընդամյա քեզ, գոռոցդ մի՛ դիր, հիմա որ վեր եմ կացել, Է՛ [6]: Գնա՛, Գևո՛րգ, գնա,-իր չափարի ետևից քոքռազ ջաղացպանը,-մնաս ի՞նչ անես [7]: Քաղաքում ուրիշ աղջիկ չգտա՞ր, որ էդ քրդաճանձի հետ պսակվեցիր [8]: Ռուբենը մանգաղով կտրել է ականջը, քոռուփոշման վերադարձել գյուղ [9]: Ձեր ազգուտակումը կարգին մարդ չկա,-պայթում է Մեխակը [10]: Քարշ տալ չէր կարող, ոտքերը դիկդիկկացնեին պիտի [11]: Մեխակը այլևս դուրս չի գալիս շենամեջ [12]:

Մի շարք բարբառային բարդություններ գրական լեզու են մտնում որպես հատուկ անուն: Ինչպես՝ Արտեմը որոշեց հիվանդանոցից դուրս գալուն պես քայլել դեպի Շրոշրոանի քերծր [13]:

Այդպիսիք են նաև նաև **տափ** (գետիկ) արմատով ձևավորված հետևյալ հատուկ անունները՝ **Արջատափ, Արծվատափ, Մոշատափ, Տանձատափ** և այլն (**տափ-գրք. տափարակ, հաթ տարածություն**):

Օրինակ՝ Տանձատափի իրենց բոստանում աշխատելու ժամանակ, երբ ծաշակել էր կեսօրահացը՝ մածոնով բրդուշ, պառկել էր ծառի ստվերում [14]: Արտը կծղել է, քիստը ուտում է: Մոշատափում օգոստոսին հունձ ո՛վ է տեսել [15]: Վաղ լուսաբացին Արամը էշը քշում է հեռու Արջատափ՝ հուլիսի արևի տակ խոտ հարելու ցաքուտներից [16]: Արծվատափի մեծ արտի հնձին Ասքանազն արդեն բաժանված էր օղակավար Յեղուշից [17]:

Մեծաթիվ են այն համադրական բարդությունները, որոնց բարբառային բնույթն ավելի ընդգծված է, և, մեր կարծիքով, գրականամալու հավանականությունը նվազ է. **հավուծիվ** (ընտանի թռչուններ), **թոռութաց** (անձրևային, խոնավ), **թահրութուիրը** (կերպ, ձև), **հակնուհուկը** (որևէ գործի սկիզբը և վերջը), **պլթալթալ** (եռալ), **լկլկալ** (1. թույլ կամ խախտու լինելուց շարժվել 2. հեկեկալ, լացել, 3. առատությունից վխտալ), ցլըքցլըքոտել (պղպղակները վեր-վեր թռչել), **օխնահաց** (ննջեցյալի մահվան յոթերորդ օրը նրա հիշատակին կազմակերպված հացկերույթը), **քոռուփոշման** (զղջացած), **շախկաշրդիկ**, **լոբախաշու** (կերակրատեսակ՝ լոբիով), **մռամոշ** (1. մոշենու տեսակ, որի պտուղներն ավելի խոշոր են և կարծես պատված են մառով՝ մշուշով, 2. փխբ. ած. նուրբ, փափուկ) և այլն:

Օրինակ՝ Աղավնին էլ հագիվ է երեխաների հետ հավուծիվի հոգսը քաշում [18]: Ա՛յ ժողովուրդ, -ասում է,-թահրութուիրին եմ մտիկ տալիս՝ մաքուր միլիցիոներ [19]: Բայց մինչև հակնուհուկը, Մեխակը ուզեց [20]: Գծված Սակիչը շուռ է գալիս ու լկլկում, ու լեզուն է կսպ ընկնում [21]: Գիշերը երկինքը պարզվում է, աստղերը ցլըքցլըքոտում են, իսկ ցերեկը մշայվում, մթնում է [22]: Վանյանը քանի որ տաքացել էր, պլթալթալ ու եռաց [23]: Կանանց շախկաշրդիկ հնչող ծիծաղի վերջում նորից պատմողի ծայնն է [24]: Նրա համար խնդիր լուծելը՝ ոնց որ ինձ համար մի աման լոբախաշու ուտելը [25]: Եթե պետք ես՝ Վանեսյանը դառնում է մռամոշ, ոնց որ հորդ սիրեկանից ծնված քո հարագատ եղբայրը [26]: Օխնահացից առաջ մի փոքրիկ թափոր գնաց գերեզմանոց [27]:

Բարբառի իսկական մի շարք բարդություններ, ունենալով ընդհանուր հայերենյան կառուցատիպերը, իմաստային պլանով չեն համարժեքվում գրական հայերենի նույնանուն եզրերին: Դրանց գրական հայերեն համարժեքները կամ արմատական բառեր են՝ **մեղրաճանձ** (մեղու), կամ բառակապակցությամբ են արտահայտվում՝ **խոզամերուն** (մայր խոզ), **լոբախաշու** (լոբով կերակուր) և այլն:

1. Նոր ծննդաբերած խոզամերունի խոճկորներից հինգին վատ խնամքի պատճառով սպանել է [28]:

2. Ո՞ր ծաղիկն է, որ առանց մեղրաճանձի է մնում [29]:

Բնականաբար, առկա են իսկական բարդությունների այնպիսի կառույցներ, որոնց բաղադրիչները ծագումնաբանորեն տարբեր են: Այդպիսիք են **խազալաթափ** – տերևաթափ (խազալ-թրք. kaze-աշմանը թափված և ծառերի տակ հավաքված տերևներ, թափել-գրք. թափել), **շալվարախառն** (շալվար-թրք. şalvar-տաբատ, խառն-գրք. խառն), **մարդաբոյ** – մարդու հասակի չափ (մարդ-գրք. մարդ, բոյ-թրք. boy-հասա-

կի բարձրություն, երկարություն), **բազմավարիանո** – շատ տարբերակներ ունեցող (բազում-շատ, վարիանտ-ռուս. вариант-տարբերակ), **դանամեր** – մոր ծագ ունեցած կով (դանա-թրք. dana-կովի ծագ, հորթ, մեր-գրք. մայր, հ.ե. mater-ծնող կին իր զավակների համար), **գյուլլախորով** – զնդակով խոցված, սպանված (գյուլլա-պրսկ. gulle-զնդակ, փամփուշտ, խորով-գրք. խորով-խորովված), **թիզաբոյ** (թիզ-հ.ե. tigh-բարձրանալ, բոյ-թրք. boy-հասակի բարձրություն):

Օրինակ՝ Ամեն տարի խազալաթափին Բազլին գետում գորգերը լվանում էին **[30]**: Շունը հասել էր նրան, չափարին դեմ առել ու շավարախառն քամակից հախռել **[31]**: Էն կողքինին թիզաբոյ Արշակին, Երվանդը բան չասաց **[32]**: Դեմ առ դեմ հայտնվեց սև մարմարե, մարդաբոյ երեք բարերից մայող հարազատ դեմքերին **[33]**:

Սա վկայում է այն մասին, որ բարբառի բառակազմական կաղապարների ձևավորման հիմքում գերակայողը համասեռության սկզբունքի ապահովումն է, այսինքն՝ փոխառյալ և մայրենի եզրերի զուգակցումներով կերտվում են բարբառային կենսունակ միավորներ, որոնք էլ ապահովում են բարբառի բառապաշարի զարգացման բնականոն ու առողջ ընթացքը:

Ծագմամբ բնիկ եզրերով կազմված բարդությունները, բնականաբար, բարբառի բառակազմական կաղապարների բնութագրության առումով առավել նշանակալի են: Ալ. Մարգարյանը հատկանշում է, որ «Յնդեվրոպական հիմք լեզվից սերող բառերը իրոք հիմնարար տեղ են բռնում հայոց լեզվի բառապաշարում. նրանք արտահայտում են բազմատեսակ իրողություններ ու երևույթներ և մեծ մասամբ համընդհանուր գործածություն ունենալով՝ միաժամանակ բառակազմական շատ մեծ դեր են կատարում այնտեղ» **[34]**:

Յնդեվրոպական հիմք լեզվից են ծագել **խաշարխութ** (տեղանուն), **խռովխեթ** (խռոված), **չորաթան** (թանի պանրային և այլ մնացորդներ, որ զնդերի ձև են տալիս և չորացնում հետագայում օգտագործելու համար) իսկական բարդությունների **խութ** (գրք. խութ, հ.ե. khot-տեղանքում հողից դուրս ցցված քար), **խեթ** (գրք. խեթ, հ.ե. khait-խոժոռ հայացքով, խստորեն), **չոր** (հ.ե. k(s)io-խոնավությունից զուրկ) և **թան** (հ.ե. ta-ոմածունի հարած ջրով բացած և կարագը հանված կաթի սերի մնացորդ) արմատները: Բնագրային օրինակներում այդ միավորները բարբառային յուրօրինակ բներանգ են ստեղծում և ընդգծում իրենց անփոխարինելիությունը:

Երբ արթնացավ, լուսինը **խաշարխութից** մի չվան բարձրացել էր **[35]**: Ինչո՞ւ Գայանեի և Լեբեղևայի հետ **խռովխեթ** է, իսկ Խուլբայանին գովում, երկինք է բարձրացնում **[36]**: Մինչև **չորաթան** բլիթեց՝ աքաղաղները սկսել էին կանչել **[37]**:

Քննության առարկա ստեղծագործություններում դրսևորվող հոդակապով և անհոդակապ իսկական բարդությունները մեծաթիվ են: Ա. Սուքիասյանը նշում է, որ «...անհոդակապ իսկական բարդությունները հիմնականում, ըստ երևույթին, ծագել և տարածվել են ժողովրդախոսակցական լեզվից և բարբառներից, ինչպես՝ դրկից, տնկից, գայլխեղդ և այլն» **[38]**: Անհոդակապ են ընդգծված բարբառային բարդությունները.

Աղավելյանը ցանկացավ միջամտել, Մեխակը նրան էլ **կծուկոթեց** **[39]**: Նա Բորիկին «**չփրծակե**» էր կոչել: Եվ տղան հիմա վրեժ լուծել էր ուզում **[40]**: Բայց Ելենի ո՞ր սրտուզելիքն է կատարվել **[41]**: Մակարբաշին էլ չոֆեր Գուրգենն է լինելու **[42]**: Միայն գետն էր ձորում աղմկում և մեկ էլ գիշերվա **թեթևսոլիկ** քամին էր փսփսում մութ սաղարթների մեջ **[43]**: Սկսում է մանրահատիկ-մանրահատիկ աղվել-մաղվել ու իջնել հողի վրա. Դա աշնան ձյունն է, որին **պինջիդիսոկ** ենք ասում **[44]**:

Հայերենի բոլոր տարբերակներում կենսունակ հոդակապը **ա** ձայնավորն է: «Հոդակապը ձևականորեն քանդում, վերացնում, մթագնել է տալիս բարդության բաղադրիչների շարահյուսական կապը, անհնարին դարձնում դրանց «ինքնուրույնությունը», «անկախությունը», այսինքն՝ բաղադրիչների բառային եությունը» **[45]**:

Դարաբաղի բարբառում հանդես են գալիս **ա** և **ա>ը** հնչյունափոխված հոդակապերը, վերջինս քննվող ստեղծագործություններում հազվադեպ է դրսևորվում, ինչպես՝ Որ մոռացվեն աշնան **ծրլլրկաթը**, ծնռան պարիպասի հոգսերը **[46]**:

Հողակապավոր են Արցախի և Ջանգեզուրի գրողների ստեղծագործություններում գործածված մի շարք բարդություններ՝ **լախոահաչ** (վայրահաչություն), **սրտահեռիչ** (մեծահոգի), **քրաէծ** (քարայծ), **մածնաքսակ** (շորից փոքրիկ տոպրակ, որի մեջ քամում են մածուկը), **հասանաքար** (գործիքները սրելու քար), **կըռնաբռնուկ** (թևանցուկ), **հեքամեն** (հայրը մահացած), **քաշաթուխալ** (մշուշ, մառախուղ), **քարադողոշ** (մողեսի տեսակ, որ ապրում է քարքարոտ տեղերում), **ախպերացեղ** (ստնտուի որդին):

Օրինակ՝ Հայտնի է, Մարգարիտ, որ պատերազմը հասանաքարի նման սրում է մարդու հոգու բոլոր կողմերը [47]: Մի պահ նա հիշեց վաղուց մոռացած մանկությունը, երբ ինքը ծերատ հաց էր դնում պայուսակի մեջ, կողքից մածնաքսակը կախում ու զնում համը [48]: Ախպերացեղ Հայկազն ասաց՝ խելոք մտածի, վաղը կարող է թեք ընկնես, և հարս ու տղա չուզենան քեզ խնամել [49]:

Կըռնաբռնուկ, լոբախաշու, մածնաքսակ բառերը;2 Ղարաբաղի բարբառում գործածվում են համապատասխանաբար **կըռնըփըռնուկ, լուբըխաշու, մըծնըքսակ** տարբերակներով: Փաստորեն, բարբառային բարդության հնչյունափոխված ը հոդակապը հեղինակի կողմից վերահնչյունափոխվում է ա-ի, որն արդեն դառնում է տվյալ միավորի մասնակի գրականացման դրսևորում:

Գեղարվեստական խոսքի վարպետները, օգտվելով բարբառների հարուստ բառապաշարից և բառակազմական ճկուն հնարավորություններից, հմտորեն գործածել են (երբեմն իրենք են կազմել) բարբառային բարդություններ՝ դրանց միջոցով իրենց խոսքը դարձնելով պատկերավոր բերանգային:

ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Մարգարյան Ա., Հայերենի բաղիյուսական բարդությունները, Եր., 1986, էջ 3:
2. Օվյան Վ., Կապույտ տարիներ, Ստեփանակերտ, 2007, էջ 278:
3. Մարտիրոսյան Հ., Համազարկ հրաժեշտից առաջ, ՀԳՄ հրատարակչություն, Երևան, 2007, էջ 23:
4. Հովհաննիսյան Մ., Երկեր, հ.1, Ստեփանակերտ, 2005, էջ 238:
5. Մարտիրոսյան Հ., Գշվ.աշխ., էջ 19:
6. Հովհաննիսյան Մ., Երկեր, հ.1, էջ 29:
7. Ղահրիյան Ա., Պատրանք, «Սովետական գրող» հրատարակչություն, Երևան, 1983, էջ 99:
8. Օվյան Վ., Գշվ.աշխ., էջ 313:
9. Նույն տեղում, էջ 218:
10. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 371:
11. Մարտիրոսյան Հ., Գշվ.աշխ., էջ 1:
12. Հովհաննիսյան Մ., Երկեր, հ.1, էջ 395:
13. Հակոբյան Վ., Ջատիկը ջրավազանի հատակին, «Դիզակ պլուս» հրատարակչություն, Ստեփանակերտ, 2010, էջ 435:
14. Նույն տեղում, էջ 458:
15. Ղահրիյան Ա., Գշվ.աշխ., էջ 101:
16. Նույն տեղում, էջ 47:
17. Նույն տեղում, էջ 10:
18. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, 2005, էջ 172:
19. Օվյան Վ., Գշվ.աշխ., էջ 196:
20. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 173:
21. Ղահրիյան Ա., Գշվ.աշխ., էջ 189:
22. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, 2005, էջ 372:

23. Օվյան Վ., Գշվ.աշխ., 2007, էջ 314:
24. Հակոբյան Վ., Գշվ.աշխ., էջ 130:
25. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 163:
26. Նույն տեղում, էջ 400:
27. Հակոբյան Վ., Գշվ.աշխ., էջ 82:
28. Նույն տեղում, էջ 474:
29. Աբրահամյան Ս., Սերունդների հետ, «Ամարաս» հրատարակչություն, Երևան, 2008, էջ 360:
30. Հովհաննիսյան Մ., Երկեր, հ.1, էջ 300:
31. Նույն տեղում, էջ 106:
32. Ղահրիյան Ա., Գշվ.աշխ., էջ 54:
33. Մարտիրոսյան Հ., Գշվ.աշխ., էջ 53:
34. Ղահրիյան Ա., Գշվ.աշխ., էջ 142:
35. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 112:
36. Աբրահամյան Ս., Գշվ.աշխ., էջ 249:
37. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 318:
38. Սուքիասյան Ա. Մ., Ժամանակակից հայոց լեզու, Եր., 1993, էջ 282:
39. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 402:
40. Աբրահամյան Ս., Գշվ.աշխ., էջ 42:
41. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 251:
42. Աբրահամյան Ս., Գշվ.աշխ., էջ 192:
43. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1, էջ 150:
44. Հակոբյան Վ., Գշվ.աշխ., էջ 5:
45. Պետրոսյան Հ., Հայերենագիտական բառարան, Եր., 1987, էջ 410:
46. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., հ.1 էջ 290:
47. Աբրահամյան Ս., Գշվ.աշխ., էջ 332:
48. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., էջ 201:
49. Հովհաննիսյան Մ., Գշվ.աշխ., էջ 294:

ԱՄՓՈՓԱԳԻՐ

Բարբառային համադրական բարդությունները Արցախի գրողների ստեղծագործություններում Ռենա Մովսեսյան

Արցախի գրողները, օգտվելով ժողովրդական լեզվի ու բարբառների հարուստ բառազանձից, իրենց ստեղծագործություններում օգտագործել են բազմաթիվ բարբառային բարդություններ: Նրանց ստեղծագործություններում ուշագրավ է համադրական բարդությունների իմաստագործառությունը:

Համադրական բարդությունների ընդհանուր հայերենյան բոլոր կաղապարներն առկա են բարբառում: Գեղարվեստական խոսքի վարպետները, օգտվելով բարբառների հարուստ բառապաշարից և բառակազմական ճկուն հնարավորություններից, հմտորեն գործածել են (երբեմն իրենք են կազմել) բազմաթիվ բարբառային համադրական բարդություններ՝ դրանց միջոցով իրենց խոսքը դարձնելով պատկերավոր բերանգային:

Հատկանշելի է, որ այսօրինակ գործածությունները նպաստում են նրանց՝ բարբառայնության իրենց տարածքի ճեղքմանն ու գրական տարբերակում լիարժեքորեն գոյություն ունենալուն:

SUMMARY

**Dialectal Compound Fused Words in Artsakh Writers' Works
Rena Movsesyan**

Keywords: word–stock, word-formation pattern, language self-help, dialectal morpheme, word-formation dialectisms, compound fused words, with connecting vowel, without connecting vowel, literalization, fiction, natural shade.

Artsakh writers used in their works many dialectal compound words from the verbal treasure of folk language and dialects. The existence of compound fused words in their works deserves attention.

All patterns of compound fused words of the general Armenian language exist in a dialect. Masters of artistic words, using rich verbal stock of dialects and flexible word formation opportunities, applied skillfully (sometimes created themselves) many dialectal compound fused words, giving their works vivid natural shade with their help.

It is noteworthy that such usage promotes territorial breakthrough of dialects and their full existence in literary versions.

РЕЗЮМЕ

**Слитные сложные диалектные слова в произведениях
арцахских писателей
Рена Мовсесян**

Ключевые слова: словарный запас, словообразовательная модель, самоусовершенствование языка, диалектная морфема, словообразовательные диалектизмы, слитные сложные слова, с соединительной гласной, без соединительной гласной, литературализация, художественная литература, естественный колорит.

Арцахские писатели, пользуясь богатой словесной сокровищницей фольклорного языка и диалекта, использовали в своих произведениях много диалектных сложных слов. В их произведениях заслуживает внимания наличие слитных сложных слов.

В диалекте присутствуют все модели слитных сложных слов армянского языка. Мастера художественного слова, пользуясь богатым словесным запасом диалектов и гибкими словообразовательными возможностями, искусно применили (порой сами создали) многочисленные слитные сложные диалектные слова, с их помощью придав своим произведениям образный естественный колорит.

Примечательно, что подобные применения способствуют территориальному прорыву диалектов и их полноценному существованию в литературных вариантах.